

LISA 1

Märkuste ja ettepanekute tabel

Nr	Ettepaneku/märkuse sisu	JM seisukohad/vastused
Rahandusministeerium		
1.	Jääb arusaamatuks, miks ei ole eelnõu koostamisele eelnenud väljatöötamiskavatsust (VTK). Seletuskirjas on VTK koostamata jätmise kohta märgitud, et eelnõus sisalduvate sätete rakendamine ei ole võimalik ilma vastava välislepingu olemasoluta. Ka on seletuskirjas mitmel korral märgitud, et täpsem regulatsioon lepitaakse kokku välislepingus. Kuna aga välislepingut sõlmitud ei ole, ei ole piisavalt selge, milliseid muudatusi Eesti õiguskorras teha vaja on. Välissuhtemisseaduse § 24 lõike 2 kohaselt, kui riigisisene õigusakt on vastuolus Eesti Vabariigi suhtes jõustunud välislepinguga, algatab Vabariigi Valitsus, vastav ministeerium või Riigikantselei õigusakti vastavusse viimise välislepinguga. Arvestades, et kooskõlastatav eelnõu on iseseisva õigusjõuta ja tulevikus tekkida võiva olukorra lahendamisele suunatud, oleks VTKga olnud võimalik hinnata võimalikke valikuid, kuidas ja millisel hetkel (nt enne või pärast välislepingu sõlmimist) vanglarendiga seotud küsimusi Eesti õiguskorras lahendada.	<p>Praeguseks on koostatud ja valitsuse poolt Riigikogule edastatud ka välislepingu eelnõu.</p> <p>Käesolevast eelnõust nähtub ka see, milliseid muudatusi Eesti õiguskorras vaja teha on, et tagada lepingu edukas täitmine.</p>
Kaitseministeerium		
1.	Kaitseministeeriumi vaatest on oluline, et Eesti täidaks temale rahvusvahelisest õigusest tulenevaid kohustusi võimaliku relvakonflikti ajal. Eelkõige peame riigina võtma kasutusele meetmed sõjavangide pikaajaliseks majutamiseks ja tagama nende kinnipidamiseks vajalikud tingimused, mis on sätestatud sõjavangide kohtlemise 12. augusti 1949 Genfi (III) konventsioonis. Üheks võimalikuks pikaajaliseks kinnipidamiskohaks võiks Kaitseministeeriumi hinnangul olla ka Tartu vangla koos selle juurde käiva personaliga, eelkõige Vanglateenistusega. Siinjuures nendime, et Tartu vangla sulgemine ning Vanglateenistuse võimekuse vähenemine mõjutaks ka sõjaajal sõjavangide kinnipidamist, mille toimepidevus on Kaitseministeeriumi ja riigikaitse seisukohalt prioriteet. Tartu vangla jätkuv kasutuses hoidmine aitab ennetada olukorda, kus vajaduse tekkimisel ei ole hooneid	<p>Vanglataristu säilitamine kriisiolukordadeks on olnud üheks argumendiks, millega nn rendiprojekti kasuks otsustamisel on arvestatud. Samuti võimaldab välislepingu sõnastus kinnipeetavate evakueerimist esimesel võimalusel.</p>

	<p>võimalik nende liigse amortiseerumise tõttu viivitamata kasutusele võtta. Kriisiolukorras on oluline, et võimalike rendilepingute ülesütlemine oleks praktilistel kaalutlustel võimalikult paindlik ning soodustatud lühikese etteteatamistähtajaga. Samuti tuleb arvestada ka vanglakohtade vabastamise vajadusega, sealhulgas välisriigi kodanikest kinni peetavate kiire evakueerimisega vanglatest. Riigikaitsest vaatepunktist on see vajalik tagamaks, et sõjaajal oleks võimalik teha asjakohaseid otsuseid sõjavangide pikaajalise kinnipidamise asukohtade määramise ja korraldamise osas.</p>	
Välisministeerium		
1.	<p>KrMS § 508⁸⁵ muudatus näeb ette, et vastavalt Riigikogu ratifitseeritud välislepingule võib Eestis ajutiselt täide viia teises Euroopa Liidu liikmesriigis süüdimõistva kohtuotsusega mõistetud vangistuse. Seletuskirjast nähtub, et kavandatud seadusmuudatused lähtuvad Rootsi ja Hollandiga peetud konsultatsioonidest, kus on arutatud võimaliku välislepingu sõlmimist nende kahe riigiga. Välisministeerium teeb ettepaneku läheneda rahvusvahelise koostöö küsimusele vabaks jäänud vanglakohtade kasutamisele laiemalt ning tõstatab küsimuse, kas seda tuleks piirata vaid Euroopa Liidu liikmesriikidega. Välisministeerium nõustub, et esialgu võiks praktikas koostöö piirduda EL liikmeriikides mõistetud karistuste täideviimisega, kuid edaspidi võib tekkida vajadus sõlmida välisleping ka mõne teise riigiga, mis ei kuulu Euroopa Liitu, ning sel juhul oleks vaja seadust uuesti muuta. Lisaks teeme ettepaneku laiendada seaduses koostöövõimalusi ja tuua eraldi välja rahvusvaheliste kohtute või tribunalide poolt süüdimõistetud isikute vanglakaristuste täitmine.</p>	Arvestatud, sõnastust muudetud.
2.	<p>Eelnõu kohaselt toimub välislepingu alusel kohtuotsuse täitmine Eestis „ajutiselt“. Välisministeerium teeb ettepaneku kaaluda, kas sobivam võiks olla mõni muu sõnastus, mis vajadusel täpsustaks kohtuotsuse täitmise kestvust.</p>	Arvestatud. Sõnastust muudetud.
3.	<p>Rahvusvahelistel kohtutel ja tribunalidel on pädevus raskeid rahvusvahelisi kuritegusid toimepannud isikuid süüdi mõista, kuid neil puudub mehhanism karistuste täideviimiseks ning selles osas tuginevad rahvusvahelised kohtud koostööle riikidega. Eesti on sõlminud kokkuleppe ÜRO Endise Jugoslaavia Rahvusvahelise Kriminaaltribunali kohtuotsuste täitmiseks. Eestile on teinud ettepaneku vanglakaristust kandvate isikute karistuse kandmise ülevõtmiseks ka Rahvusvaheline Kriminaalkohus ja Kosovo Erikohus. Samuti on loomisel agressioonikuriteo eritribunal.</p>	<p>Mittearvestatud. Kuigi Justiits- ja Digiministeerium toetab ettepanekuga taotletavat eesmärki, vajab nimetatud erinevatesse rahvusvahelise koostöö vormidesse astumine igakordset eraldi arutelu ja vastavat otsustust. On tõenäoline, et selliste taotluste menetlemise kord erineks oluliselt rendilepingu omadest</p>

	Rahvusvaheliste kohtute otsuste täitmiseks tuleks igaühega sõlmida üldine kokkulepe, milles lepitakse kokku tingimused vanglakaristuse täitmiseks. Eeltoodud märkused puudutavad ka § 156 ¹ sõnastust.	ja vajaks seetõttu eraldi niikuinii regulatsiooni.
4.	Samuti võiks analüüsida, kas seoses välisriigi või rahvusvahelise kohtu kohtuotsuse täideviimisega on vaja muuta vangistusseaduse § 1, mis sätestab seaduse reguleerimisala või kas lisaks konkreetsetele täiendustele §-des 20, 32 ja 76 oleks vaja lisada seadusesse üldine säte, mis võimaldab vangistuse kandmise korras erisusi vastavalt välislepingus kokku lepitud tingimustele.	Arvestatud. VangS § 1 kohaselt sätestab VangS vangistuse täideviimise korra ja korralduse, eristamata (ja piiritlemata) vangistuse õiguslikku alust. Mingit kitsendust ei sea ka VangS § 2, mis defineerib kinnipeatava mõiste. Ka praegusel ajal kannavad Tartu Vanglas karistust sõjakurjategijad, kelle on süüdi mõistnud endise Jugoslaavia rahvusvaheline kriminaaltribunal.
5.	KrMS § 204 lg 1 p 6 täienduste kohaselt võib prokuratuur määrusega lõpetada kriminaalmenetluse, kui kuriteo on toime pannud välisriigi kodanik, kes kannab Eestis ajutiselt vanglakaristust KrMS § 508 ⁸⁵ tähenduses ja kuritegu ei ole suunatud Eesti Vabariigi kodanike vastu ega ohusta Eesti Vabariigi julgeolekut. KrMS § 508 ⁸⁶ täienduste kohaselt võib samal alusel taotleda kriminaalmenetluse üleandmist välisriigile. Üldjuhul peaks riik ise kohut pidama tema territooriumil toime pandud kuriteo üle või vajadusel andma uurimiseks ja kohtupidamiseks üle välisriigile. Küsimus võib tõusetuda, kas selline regulatsioon võib tekitada kuriteo toimepanemise uurimata ja karistamata jätmise.	Arvestatud. Selgitame siinjuures, et tegemist on võimaluse, mitte kohustusega ning vastav otsustus nõuab igakordset kaalutusotsustust. Ka kehtiv KrMS võimaldab analoogsetes süüdistatava riigist lahkumise olukordades menetluse lõpetada (vt nt KrMS § 204 lg 1 p 2). Taoliste otsustuste puhul tuleb igakordselt hinnata kahjustatud õigushüve kaalu ja seda kahjustava teo raskust, ohvri või selle esindaja suhtumist potentsiaalsele menetluse lõpetamisele ja muid kaalukaid asjaolusid.
Siseministeerium		
1.	Seletuskirja leheküljel 5 on märgitud: „Pakutava KrMS § 508 ⁸⁵ sõnastuses on PS § 20 piiranguid arvesse võetud. Normi kohaselt on võimalik vangistust täide viia üksnes juhul, kui isik on süüdi mõistetud KrMS § 489 ⁶ lõigetes 1 ja 2 nimetatud kuriteos, karistus ei ületa Eesti karistusseadustikus sama liiki teo eest sätestatud karistuse maksimaalset määra ning karistuse täideviimine ei ole Eesti karistusseadustiku järgi aegunud /.../ Maailmakuritegude kataloogi või selle puudumisel kahepoolse karistatavuse nõue, samuti karistuse ülemmäära ning täitmise aegumise piirangud täiendavad seadusliku aluse nõuet ning kindlustavad, et	Arvestatud. Normi sõnastust muudetud. Vastavalt välislepingule rahuldatakse taotlus kinnipeatava karistuse täideviimiseks Eestis, kui kohtud on otsustanud, et sarnased teod on Eesti seaduste kohaselt karistatavad, täideviidav karistus ei ole ebamõistlikult karm ning ajavahemik kohtuotsuse jõustumise ja selle täitmisele pööramise alguse vahel ei ületa

	<p>isikult pole võetud vabadust sobimatul põhjusel, menetluskorda rikkudes või ebaproportsionaalselt pikaks ajaks.“</p> <p><u>Ettepanek:</u></p> <p>Arusaadavuse parendamiseks soovitame sõnastust „maailmakuritegude kataloogi“ kasutama jäädes lisada selguse huvides viide taolise kataloogi algallikale. Kas tegu on alljärgneval lingil leitava allikaga?</p> <p>https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/statistics/crime/ICCS/ICCS_Implementation_Manual.pdf</p>	kolme aastat. Lepingu sõnastus peegeldub ka KrMS sätte uues sõnastuses.
2.	<p>Seletuskirjas ei ole märgitud KrMS § 508⁸⁵ protseduurilist tegevust olukorraks, kus Eestisse saadetakse tavapärasest kümme või sada korda enam vanglakaristust kandma inimesi, mille täideviimise lubatavust hakkab Harju Maakohus tunnistama. Samuti tekib läbivaatamisele kuuluva materjali suure mahu tõttu rida küsimusi sellest, kas tunnistamine leiab aset senisel moel või tuleks selleks otstarbeks seada erikord. Tunnistamine võib võtta määramata aja, mis ei pruugi olla sobiv välislepingu kokkulepete ja välisvangide transpordi ajatamiseks.</p> <p><u>Kommentaari ja ettepanek:</u></p> <p>Seletuskirja leheküljel 4 tuleks selguse huvides märkida kohtu vangistuse ajutise täideviimise tunnustamiseta lubatavaks tunnistamise protseduuri kohta selgitus ja vajadusel märke senise materjalide läbivaatamise korra täpsustamise vajalikkusest. Täiendavalt on tekkinud küsimus sellest, et kas selleks küsitakse kinnipeetavalt nõusolek ning kas protsess toimub kirjalikus menetluses või toimetatakse kinnipeetav selleks kohtusse. Kui kinnipeetav tuleb toimetada kohtusse, siis ilmselt kaasatakse saatmiseks ka PPA, milleks jällegi tuleb ressurss ette näha.</p>	Arvestatud. Vastav eriregulatsioon kehtestatakse KrMS-is detailsemalt. Täpsustatakse ka seletuskirja. Kinnipeetava nõusolek ei ole nõutav ning vastavat paigutusotsust saab kinnipeetav vaidlustada Rootsis enne tegelikku Eestisse saatmist. Protsess toimub kirjalikus menetluses.
3.	<p>Seletuskirja leheküljel 5 on märgitud: „KrMS § 508⁸⁵ lg 2 sõnastus, mille kohaselt toimub vangistuse ajutine täideviimine kohtuotsuse tunnustamiseta, kui kohtuotsuse on teinud Euroopa Liidu liikmesriigi sõltumatu ja erapooletu kohus, süüdimõistetud on täisealine ning puuduvad ilmsed viited kohtuotsuse õigusvastasuse kohta /.../ Protsessi hõlbustamiseks on võimalik sätestada välislepingus ka tingimusi, millele rendivanglas täide viidav karistus või süüdimõistetud</p>	Selgitame käesolevaga, et rääkides lihtsustatud järelkontrollist on seletuskirjas silmas peetud kohtulikku kontrolli, mille käigus tunnistatakse konkreetse kinnipeetava karistuse täideviimine Eesti vanglas lubatavaks. Tegemist on eriotstarbelise lihtsustatud

	<p>isik peavad vastama. /.../ Plaani kohaselt toimuks rendivanglasse sobilike kinnipeetavate eelselektatsioon saatjariigis ning Eesti poolel viidaks täide üksnes formaalne lihtsustatud järelkontroll. Kontrolli lõppeesmärk on teha kindlaks, et karistust saadetakse kandma õige inimene, teda on (kohtu poolt) kriminaalkorras karistatud vangistusega ning tema vangistuse õiguspärasuses pole ilmselgeid kahtlusi.“</p> <p>Seletuskirja leheküljel 8 on märgitud: „Üks potentsiaalne risk, mida tuleks välislepingu sõlmimisel hinnata, on seotud rahvusvaheliste kuritegelike võrgustikega. /.../ Riski maandamiseks tuleks enne välismaiste kinnipeetavate vastuvõtmist teha üksikasjalik ja põhjalik taustakontroll, et tuvastada nende võimalikud sidemed rahvusvaheliste kuritegelike võrgustikega. /.../ Sarnaselt kuritegelike võrgustike ohuga tuleks hinnata radikaliseerumise riske. /.../ Ka seda riski saab maandada võõrkinnipeetavate taustakontrolli ja eelselektiooni abil.“</p> <p>Vanglarendi võimalikkuse aruteludel on Siseministeerium ja valitsemisalaasutused rõhutanud järjepidevalt, et Eesti peab saama ise otsustada välisriigist saadetud vangide nimekirja ja materjalide alusel, kas nende hulgas on sobivad või mittesobivad ehk hallatavate riskidega vangid. Seda võimaldab taustakontroll, mis ei saa olla lihtsustatud järelkontroll. Nii nagu seletuskirja leheküljel 8 märgitakse, tuleb erievate julgeolekuohtude tõrjumiseks kasutada põhjalikku taustakontrolli iga välisvangi suhtes, mis aitab selekteerida välja Eestile ohtlikud ja kõrge riskiga isikud, ning see võimaldab taoliste vangide olemasolul nende vastuvõtmisest keelduda.</p> <p>Selle tõttu palume seletuskirjas ühtlustada läbivalt Eesti poolt läbiviidavale välisvangide taustakontrollile omistatav tähtsus, üksikasjalikus ja põhjalikkus.</p>	<p>menetlusega, kui kõrvutada protsessi hariliku tunnustamismenetlusega.</p>
4.	<p>Seletuskirja leheküljel 7-8 on (mõju riigieelarvele käsitlemisel) märgitud: „2024. aastal on kulu ühe kinnipeetava ülalpidamiseks 3500 eurot kuus (116 eurot päev), kuid lepingueelsetel läbirääkimistel tuleks ühe koha rendihinda kokku leppides arvestada inflatsiooni ja palgasurvega. Tagada tuleb kulutused lisapersonalile, taasühiskonnastavatele tegevustele, hariduse ja tööoskuste andmisele, arstiabile, vanglateenistujate eriettevalmistusele nii keele kui ka kultuurilise eripära arvestamiseks, samuti transpordile. Lisakulutused</p>	<p>Arvestatud. Lisaressursside jaotus tuleb puudutatud asutuste vahel kokku leppida enne lepingu täideviimist. Rendihinna sees on arvestatud sisejulgeoleku kuludega täies ulatuses (lähtuvalt SiMi ettepanekuga). Samuti võimalike suurenevate kohtukuludega. Hind 8500</p>

	<p>peavad olema kaetud vanglarendilepinguga. /.../ Välislepingu sõlmimisel tuleb arvestada ka kaasnevate kuludega, mis ei ole seotud üksnes kinnipeetava majutamise ja järelevalvega. Näiteks võib olenevalt välislepingus sätestatud vaidluste lahendamise korrast kasvada Eesti halduskohtute koormus ning suurenda vajadus tõlkimise ja kinnipeetavate kohtuistungitele toimetamise järele. Kõiki neid asjaolusid tuleb lepinguliste läbirääkimiste käigus arvesse võtta.“</p> <p><u>Kommentaar ja ettepanek:</u></p> <p>Esitatud loetelust on välja jäänud julgeoleku ja siseturvalisuse tagamisega tekkivad püsikulud. Palume need olulised kulukomponendid loetellu lisada.</p> <p>Samuti tuleks märkida seletuskirja, et seadusemuudatuse ja välislepingu ratifitseerimise järgselt on vajalik soovitatavalt 3 kuu jooksul lisaressursside eraldamine loetelus toodud tegevuste alustamiseks ja välisvangide vastuvõtmise valmisoleku loomiseks.</p>	<p>eurot kinnipeetava kohta sisaldab lisapersonali kulu, tööoskuste andmist, tervishoiuteenust jne. Lisaks indekseeritakse lepingu tasu iga-aastaselt 3,5% võrra.</p>
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium		
1.	<p>Eelnõu ja seletuskirja põhjal jääb ebaselgeks, millises osas kohaldatakse vanglarendi vangidele VangS sätteid, näiteks kas neile kohaldub ka § 41, töötamine väljaspool vanglat jmt? Seletuskirjas on märgitud, et vanglarendi raames vangistuse täideviimisele üldist VangS-i regulatsiooni ei kohaldata, vaid kohaldatakse välislepingus sätestatud tingimusi. Samas tehakse eelnõuga VangS-s vanglarendi vange puudutavaid muudatusi (nt välistused, et vanglarendi vangi ei paigutata avavanglasse, lühiajalisele väljasõidule ei lubata, ei vabastata ennetähtaegselt vangistusest jmt). Palume seletuskirjas selgemalt välja tuua, millises osas kohalduvad vanglarendi vangidele VangS sätteid.</p>	<p>Selgitatud. Vangistuse täideviimist on reguleeritud välislepingu artiklis 6, mille punkti 1 järgi kohaldatakse lepingu ja koostöömemorandumi raames Rootsi karistuste täideviimisele vanglas, sealhulgas kinnipeetavate õigustele ja kohustustele, Eesti õigust ja muid Eesti õigusakte (üldreegel). Artikli punktis 2 on sätestatud aga välistused nende VangS-i sätete kohta, mida ei kohaldata.</p>
2.	<p>Seletuskirja mõjude osas on märgitud, et arvestatud on kulutustega vanglateenistujate eriettevalmistusele nii keele kui ka kultuurilise eripära arvestamiseks, kuid jääb ebaselgeks, mida see täpsemalt tähendab. Kas see tähendab ka vajadusel vanglaametnike mahukamat keeleõpet? Ja kui jah, siis millises mahu? Palume seletuskirja vastavat osa täpsustada.</p>	<p>Arvestatud, seletuskirja täiendatud. Täiendav väljaõpe sisaldab inglise keele õpet ning kultuuri, radikaliseerumist jm. Väljaõppe täpne sisu töötatakse välja koostöös Rootsiga ning Sisekaitseakadeemia Vanglateenistuse kolledži eestvedamisel.</p>
Sotsiaalministeerium		

1.	<p>1. Palume vangistusseaduse § 49 lõigetes 1 ja 3 välistada nn välisvangid. 1 Tervisekassa korraldab ja rahastab tervishoiuteenuseid Eesti kinnipeetavatele. Välislepingu alusel Eestisse saadetavatele kinnipeetavatele Tervisekassa tervishoiuteenuste osutamist korraldama ei hakka. Neile saab tervishoiuteenuseid korraldada muul moel. Välisvangide rahastuse saab korraldada nagu on haiglate tasulised teenused. Teenusepakkuja ja tellija (vangla) lepivad kokku tingimustes ja arveldamise põhimõtetes. Tervishoiuteenuseid hakkab rahastama nagunii välisriik, mitte Tervisekassa ega Eesti riik. Sõnastusettepanek eelnõu täiendamiseks: Palume täiendada eelnõu §-i 1 uute punktidega 3 ja 4, muutes järgmiste punktide numeratsiooni, järgmiselt: „3) paragrahvi 49 lõike 1 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: „Tervishoidu vanglas rahastatakse riigieelarveliste võimaluste piires tervishoiuteenuste korraldamise seaduse alusel, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisustega ning välja arvatud isiku, kes kannab Eestis ajutiselt vanglakaristust kriminaalmenetluse seadustiku § 50885 tähenduses, eest.“; 4) paragrahvi 49 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt: (3) Tervishoiuteenuste osutamise kinnipeetavale, arestialusele või vahistatule (edaspidi vanglas kinni peetav isik), välja arvatud isikule, kes kannab Eestis ajutiselt vanglakaristust kriminaalmenetluse seadustiku § 508⁸⁵ tähenduses, korraldab Tervisekassa.</p>	Mittearvestatud.
2.	<p>Peame oluliseks välislepingus välistada meie riigi sotsiaalsed tagatised (va tervishoiuteenused, vt kirja punkt 1). Eesmärgiks vältida olukordi, kus välisvangid võiksid teenuseid, toetusi või hüvitisi saada ning mis tekitaks lisakoormuse riigieelarvele või menetlevatele asutustele. Näiteks võib tegu olla kuriteo- või vägivallaohvri või muu kriisijuhtumi tõttu kannatada saanud isikuga, kellele aga siis Sotsiaalkindlustusamet ei hakkaks teenuseid osutama, vaid see oleks saatjariigi kohustus.</p>	Mittearvestatud.
3.	<p>Palume selgitada isiku vabanemise protsessi ja rahvusvahelise kaitsega seonduvaid aspekte. Hetkel jäi ebaselgeks, kas ja kuidas nähakse vanglarendi puhul rahvusvahelise kaitse taotlemise võimalust ja seda eriti neil juhtudel, kus vanglarendi teenusel võib olla kolmanda riigi kodanik, keda võib vabanemise järgselt oodata EL-ist väljasaatmine. On oluline hinnata riski, kas vangistusest vabanemisel võiks isik muutuda rahvusvahelise kaitse taotlejaks ning Eesti sotsiaalteenuste kliendiks.</p>	Kinnipeetav saadetakse enne vabanemist piisava ajavaruga tagasi Rootsi. Vanglast vabanemine toimub Rootsis. Rahvusvahelise kaitse taotlemise riski on välislepingu teksti koostamisel teadvustatud, kuid kuna kinnipeetavaid ei saadeta Eestis kolmandatesse riikidesse, vaid tagasi Rootsi (ja

		sedagi enne vabanemist), ei ole taolise taotluse rahuldamine tõenäoline. Lisaks on lepingusse lisatud klausel juhuks, mil kinnipeetav esitab nõ viimasel Eestis viibimise hetkel rahvusvahelise kaitse taotluse – sellisel juhul katab kõik menetluse kestel kinnipeetavast tulenevad seotud kulud Rootsi.
4.	Juhime tähelepanu, et eelnõus esinevad mõningad normitehnilised vead. Palume need parandada. Näiteks on eelnõu lõpus puudu pidevjoon.	Arvestatud. Seletuskirja muudetud.
Riigikohus		
1.	Tasu eest välisriigi kohtu mõistetud vanglakaristuste täideviimine toimub eelnõu kohaselt Eesti territooriumil ja Eesti ametnike poolt. Niisiis on väljaspool kahtlust, et lõppastmes vastutab siisuguste kinnipeetavate põhiõiguste tagamise eest Eesti riik. Neile kinnipeetavatele peavad olema tagatud kõik Eesti põhiseadusest ja Euroopa inimõiguste konventsioonist (EIÕK) tulenevad põhiõigused. Pole välistatud, et nende kinnipeetavate eriline staatus võimaldab neid mõnes küsimuses n-ö tavapärases korras karistust kandvatest Eesti kinnipeetavatest erinevalt kohelda, kuid see saab parimal juhul muuta üksnes mõne konkreetse põhiõiguse lubatava riive ulatust, mitte kinnipidamise üldisi põhimõtteid. Eeltoodust johtub esmalt, et sõltumata sellest, milline vaidluste lahendamise kord välislepingus kokku leppida, peavad Eesti kohtud lahendama vanglarendi raames Eestisse toodud kinnipeetavate kaebusi. Kuigi on võimalik, et teatud olmeküsimuste üle vaidlemiseks nähakse ette vaidluste lahendamise kord teise lepingupoole kohtus, peavad Eesti kohtud igal juhul läbi vaatama kaebusi, milles väidetakse põhiõiguste rikkumist (nt inimväärikust alandav kohtlemine või kinnipidamistingimused). Seejuures tuleb tähele panna, et mida enam püüda välislepinguga vaidluste lahendamist suunata välisriigi kohtusse, seda enam tekib vaidlusi selle üle, kas asja tuleb lahendada Eesti	Arvestatud. Kinnipeetavatele tagatakse Eestis kõik põhiõigused ning neil on õigus oma õiguste kaitseks pöörduda Eesti kohtute poole (nn metavaidlusi ei teki). Täiendavate kinnipeetavate toomisel Tartu Vanglasse on kohtuvaidluste arvu kasv tõepoolest prognoositav. Mh tuleb arvestada täiendavate tõlkekuludega.

	<p>kohtus või mitte. Sellised metavaidlused võivad olla keskmiselt õiguslikult keerukamad kui vaidlused kinnipidamistingimuste eneste üle. Teisisõnu, sõltumata välislepingus kokku lepitust on vanglarendi korral Eesti kohtute koormuse kasv ilmselt vältimatu. Sellega kaasneb paratamatult ka tõlkekulude kasv, millele eelnõu seletuskirja lk-l 8 on ka viidatud. Eesti kohtud peavad täitma oma põhiseaduslikku ülesannet ja lahendama kõik PS § 15 lg 1 alusel lubatavad pöördumised ja PS § 24 lg 5 alusel lubatavad edasikaebused (ja lubamatuse korral seda põhjendama). Seda sõltumata sellest, kui palju kohtusse pöördutakse. Niisiis tähendab iga lisanduv asi sama ressursi juures paratamatult, et keskmiselt lahendatakse kohtuasju natuke kauem kui enne. Kui lisanduvate asjade hulk ja keerukus on märkimisväärne, on märkimisväärne ka keskmise menetlusaeg pikeneda. Pikem menetlusaeg omakorda on kulu tervele ühiskonnale (näiteks saabumata õigusselguse tõttu ootel oleva investeeringu kaudu). Seepärast oleks vajalik, et seaduseelnõu mõjude analüüs ja sellest lähtuv vanglarendi hinnastamine kajastaks mitte üksnes kitsalt vanglateenistuse tulusid ja kulusid (nagu on see seletuskirja lk 7 viimases lõigus), vaid võtaks arvesse kulusid laiemalt nii kogu avalikule sektorile kui ka ühiskonnale tervikuna. Potentsiaalse kohtuvaidluste hulga prognoosimisel tuleb arvestada ka eeldatavate kinnipeetavate demograafiliste tunnustega, mis võib keelebarjäärist ja kultuurikonfliktide tõttu põhjustada rahulolematust. Samuti tuleb arvestada sellega, kuidas need kinnipeetavad ise suhtuvad Eestisse saatmisesse ning kas välislepingus on võimalik sellest tulenevast rahulolematusest tekkivaid riske maandada.</p>	
2.	<p>Eelnõu seletuskirja lk-l 3 on väljendatud veendumust, et kavandatav vangistuseseaduse (VangS) § 156¹ välistab VangS-i üldiste sätete kohaldamise vangistuse täideviimisel vanglarendi raames. Seletuskirja kohaselt määratakse kohaldatav materiaalsoigus kindlaks välislepinguga. Kuigi tõenäoliselt saab välislepinguga kindlaks määrata kinnipidamistingimused, mis erinevad VangS-i sätetest, ei tulene kavandatava VangS § 156¹ tekstist iseenesest, et VangS-i üldised sätted ei kohalduks. Eelnõu tekst viitab pigem vastupidisele, sest ette on nähtud VangS § 20 lg 4 ja § 32 lg 6 p 2, mis välistavad vanglarendi raames Eestis karistust kandvale kinnipeetavale avavanglasse paigutamise ja lühiajalise väljasõidu. Need sätted oleksid täiesti ülemäärased, kui VangS-i üldised sätted mingil juhul ei kohalduks. Ka sisuliselt on vajadus VangS-i üldisi sätteid kohaldada pigem tõenäoline. See oleks välditav vaid juhul, kui</p>	<p>Arvestatud. Vangistuse täideviimist on reguleeritud välislepingu artiklis 6, mille punkti 1 järgi kohaldatakse lepingu ja koostöömemorandumit raames Rootsi karistuste täideviimisele vanglas, sealhulgas kinnipeetavate õigustele ja kohustustele, Eesti õigust ja muid Eesti õigusakte (üldreegel). Artikli punktis 2 on sätestatud aga välistused nende VangS-i sätete kohta, mida ei kohaldata.</p>

	<p>välislepingus reguleeritakse kogu vangistuse täideviimine üksikasjalikult. Vastasel juhul tuleb tekkivate lünkade täitmiseks kohaldada ikkagi VangS-i. Võimalikult suures ulatuses VangS-i kohaldamine oleks mõistlik. Tegemist on nii vanglateenistusele kui ka kohtutele tuttava õigusega. Kui vanglarendi kinnipeetavate suhtes tuleb kohaldada täiesti teistsugust õigust, võib see esmalt tekitada n-ö ühilduvusprobleeme vanglaametnike jaoks. Näiteks oleks sellisel juhul asjakohane kontrollküsimus, milline õigus kohaldub, kui vanglarendi kinnipeetav on vangla territooriumil väljaspool oma eluosakonda (nt saatmisel meediku juurde) ja puutub kas või möödaminnes kokku tavarežiimil olevate kinnipeetavatega. Samuti tekitab kinnipidamist reguleerivate normistike paljusus raskusi kohtutele. Probleem ainult võimendub, kui vanglarendi kokkulepped sõlmitakse rohkem kui ühe riigiga. Eeltoodud põhjustel oleks asjakohane, et Eesti riik valmistaks ette reeglid, mille järgi kinnipidamine toimuma hakkaks, kusjuures tugineda saaks olemasolevale VangS-is sätestatud kinnipidamisrežiimile. See saaks toimuda kas eelnõu normistiku tihedamaks muutmise kaudu või nn tüüptingimuste ettevalmistamisega, mis kujutaks endast Eesti lähtekohta välislepingu sõlmimisel. Esmalt annaks see võimaluse üldse vanglarendi üle paremini sisuliselt arutleda, kuid seejärel vähendaks see oluliselt õiguslikku segadust vangistuse täideviimisel ja selle üle kohtuliku kontrolli teostamisel</p>	
3.	<p>Tähelepanu väärrib, et eelnõu seletuskirjas on küll põgusalt viidatud varasematele Norra ja Hollandi ning Hollandi ja Belgia vahel sõlmitud vanglarendi lepingutele, kuid nende kogemus on täielikult analüüsimata jäetud. Pole selgitatud, kuidas kujunes vangistuse täideviimisel kohaldatav õigus ja vaidluste lahendamine ning milliseid probleeme selle käigus ette tuli. See võiks olla väärtuslik õppematerjal eelviidatud probleemide teadvustamisel ja vältimisel.</p>	<p>Vanglateenistus on korduvalt kohtunud Hollandi Norgerhaven'i vangladirektoriga. Lisaks on töövarjutamas käinud Hollandis Ter Apel vanglas kohapeal kui ka Rootsi erinevates vanglates. Võrreldud on tööpraktika erinevusi ja sarnasusi. Intervjuude käigus on küsitud õpikohti varasema vanglarendi kohta ning vajadused planeerimisel arvesse võetud. Töövarjutamiste ja intervjuude käigus ei ole tuvastatud asjaolusid, mis muudaksid rendivangla ellu viimise eriti keerukas. Need kohad, mis</p>

		vajavad adresseerimist on arvesse võetud.
4.	Eelnõu pinnalt ei ole lõpuni selge Eesti karistusseaduse (karistusseadustiku) kohaldatavus kinnipeetavale, kes kannab Eestis ajutiselt vanglakaristust.	Arvestatud, eelnõusse lisatud KarS täiendused, mis välistavad kinnipeetava vabastamise (kinnipeetavate vabastamist otsustatakse Rootsis, välisleping välistab üksnes VangS vabastamise sätete kohaldumise, mistõttu tuli välistused eraldi sätestada ka KarS-is).
5.	Eelnõu näeb uue sättena ette KarS § 76 ² , mille kohaselt erirežiimil olevat kinnipeetut ennetähtaegselt vangistusest tingimisi ei vabastata. Sellist otsustuspädevust seletuskirja kohaselt välislepinguga üle ei võeta, kuna Eesti vaatest on tegu nn punase joonega. Tulenevalt karistuse täitmise ajutise ülevõtmise olemusest on nimetatud välistus põhimõtteliselt lubatav, kuid arusaamatuks jääb vajadus lisada keeld karistusseadustikku. Olles karistuse täitmise ajutise ülevõtmise kohustuslik tingimus, piisaks selle sätestamisest konstitutsioonilises menetlusseaduses (nt KrMS § 508 ⁸⁵ lg-s 3) ja vangistuse täideviimist reguleerivas VangS § 76 lg-s 8 (suunatuna vanglateenistusele). Lisaks tekib küsimus, et kas sarnase erisätte puudumise tõttu kohalduks sellistele kinnipeetutele KarS § 79 (karistuse kandmisest vabastamine isiku parandamatu haiguse tõttu). Teiseks saab KarS §-ga 76 ² kehtestatavat keeldu tõlgendada viisil, et see rakendub vaid olukorras, kus Eesti karistusseadust kohaldatakse kinnipeetu Eestis viibimise ajal toimepandud kuriteole (kui kriminaalmenetlust ei lõpetata (KrMS § 204 lg 1 p 6) või ei anta üle välisriigile (KrMS § 508 ⁸⁶)). Kui kriminaalmenetlus viiakse läbi Eestis ja karistusseadustiku alusel mõistetakse ka karistus, tuleks täiendavalt läbi mõelda, milliste reeglite järgi toimub karistuse mõistmine (nt KarS § 65 (liitkaristuse hilisem mõistmine)) ja hiljem selle täideviimine. Praegu on seletuskirjas piirdutud üldsõnalise tõdemusega, et täpsem regulatsioon uute kuritegude menetlemise kohta peab sisalduma välislepingus.	Arvestatud. Kinnipeetavate vabanemise välistused on sätestatud välislepingus (VangS) sätted ning vajalikud välistused viiakse käesoleva eelnõuga sisse ka KarS-i ja KrMS-i. Liitkaristuse mõistmise osas märgime, et sellele ei kohaldata erisusi, kuid vastavalt Riigikohtu praktikale, tuleb taolistel juhtudel liitkaristuse mõistmisel arvesse võtta ka teise liikmesriigi poolt mõistetud karistust.
6.	Eelnõu seletuskirjas on väidetud, et kõnealused kinnipeetavad ei vabaneks Eesti ühiskonda. Kuigi see on mõistlik eesmärk, tuleb arvestada, et selle eranditeta saavutamine ei pruugi olla õiguslikult võimalik. Eelnõu seletuskirjas on need riskid analüüsitud. Esmalt on	Arvestatud, selgitatud. Viidatud juhtudel on võimalik vastav otsustus teha Rootsi ametivõimudel (nt kinnipeetava tervise halvenedes

	<p>need riskid puhtõiguslikud. Erandlikul juhul võib olla vaja põhiõiguste (eeskätt inimväärikuse) tagamiseks kinnipeetav vabastada isegi siis, kui teine lepingupool sellega nõus ei ole. Näiteks võib selline vajadus tekkida siis, kui Eesti ametivõimud on tuvastanud, et kinnipeetav on parandamatult haigestunud ning tema tervises seisundi ja kannatuste tõttu ei teeni kinnipidamine enam ühtegi ratsionaalset eesmärki. Teisalt võib olla võimalik seda riski ennetada või maandada välislepingu (tüüp)tingimustega. Seetõttu oleks soovitatav miinimumina vähemalt seletuskirja sellest aspektist täpsustada. Vt ka eespool märkus KarS § 79 kohta. Esineb ka poliitilisema iseloomuga riske. Praegune aeg on väga sobiv meenutamaks, et riikidevahelised suhted ei püsi alati muutumatuna. Välisleping loob selle pooltele õiguslikke kohustusi, kuid niisamuti loovad õiguslikke kohustusi tavalised riigisiselised lepingud ja õigusnormid. Ometi on sageli probleeme nende kohustuste rikkumisega. Rikkumiste vältimiseks või nende tagajärgede leevendamiseks on õiguskorras olemas abinõud kohustuste täitmise tagamiseks, rikkumise kõrvaldamiseks või rikkuja karistamiseks. Välislepingute puhul on niisugused abinõud haprad. Samuti on võimalik, et vanglarendi kinnipeetavate tagasisaatmine ei osutu võimalikuks objektiivsetel põhjustel, mh Eestis või teises lepingupooleks olevas riigis puhkenud kriisi tõttu. Sellest hoolimata ei ole PS § 20 p-st 1 tulenevalt võimalik inimesi kinni pidada üle kohtuotsusega mõistetud karistusaja. Seejärel tuleb isik vabastada. Kuigi teatud aja võib niisuguseid viibimisalusetat Eestis viibivaid vabastatud isikuid kinni pidada VSS-is sätestatud alustel ja korras, toimuks see juba Eesti riigi kulul. Samuti on selline kinnipidamine selgelt piiritletud kestuse ja ajas üha rangemaks muutuvate alustega (VSS § 25 lg-d 1 ja 2). Äärmuslikul juhul, kui isiku väljasaatmine pole võimalik sõltumata sellest, et ta teeb Eesti ametivõimudega koostööd, võib olla vaja inimväärikuse põhimõtte järgimiseks tema viibimine Eestis seadustada.</p>	<p>transporditakse kinnipeetav lepingu kohaselt tagasi Rootsi.</p>
7.	<p>Eelnõu seletuskirjas on vanglarendi puhul viidatud ka eesmärgile tagada Eestis piisava vanglainfrastruktuuri ja kvalifitseeritud ametnikkonna säilimine. See on mõistlik, kuna ilmselt on veel vara tõdeda, et vajadus vanglakohtade järele on Eestis pöördumatult vähenenud alla piiri, kus saaks sulgeda ühe vangla, mis pealegi on isegi Euroopa kontekstis kaasaegne. Ebaselge on aga, kuidas saab Eesti riik käituda olukorras, kus vajadus nimetatud infrastruktuuri ja ametnikkonna järele tekib.</p>	<p>Kriisiolukordade jaoks on välislepingus eraldi artikkel, mis võimaldab organiseerida vanglapinna vabastamise esimesel võimalusel. Samuti võimaldab leping vähendada selle täitmise mahtu või koguni selle ülesütlemist korraliselt või erakorraliselt.</p>

	Küsimus on seda teravam, mida kiiremini niisugune vajadus tekkida võib.	
Riigiprokuratuur		
1.	Prokuratuuri hinnangul võiks KrMS §-s 508 ⁸⁶ sisaldada lihtsalt viidet KrMS § 474 korras toimuvale üleandmisele. Samas on prokuratuuri hinnangul iganenud KrMS § 474 lg-st 2 tulenev nõue kriminaaltoimiku või selle tõestatud koopia edastamise kohta. Seaduses võiks anda ka selge võimaluse digitaalselt materjale edastada. Kui teha eraldi säte, siis tuleks arvestada, et Eesti liigub järjest rohkem ise digitaalsetele toimikutele ja seega tuleks ka praegune sõnastus üle vaadata.	Arvestatud. Menetluse üleandmise säte viidud KrMS § 474 alla.
Tartu Halduskohus		
1.	Eelnõu seletuskirjas esitatud nn vanglarendi mõjude analüüs on väga napisõnaline, jättes regulatsiooni põhiosas, seejuures ka Eesti vanglas karistuse täideviimisel tekkivate vaidluste lahendamise üksikasjalikuma korralduse välislepingu objektiks. Isegi, kui välislepinguga lepitakse kokku kohaldatav materiaaloigus ja vaidluste lahendamine välisriigi kohtus, pole välistatud, et kokkulepe ei hõlma siiski kõiki võimalikke vaidlusküsimusi ammendavalt ja vähemalt osaliselt tuleb tekkivaid vaidlusi lahendada Eesti kohtutes, sh halduskohtutes, kohaldades välislepingus reguleerimata juhtudel ka Eesti õigust (näiteks kehtivaid vangistusõiguse norme) ning õiguse üldpõhimõtteid. Arvamuse avaldamiseks esitatud eelnõu ja seletuskiri ei võimalda kahjuks prognoosida Eesti kohtutele tekkida võivat täiendavat koormust vanglarendi kavatsuse realiseerumisel. Arusaama Eesti halduskohtute pädevusse kuuluvatest vangistuse täideviimisest võrsuvate vaidluste iseloomust ja hulgast aitab siiski mõista senine märkimisväärne vaidluste hulk ja sisu halduskohtutes. Seega ei tohiks mingil juhul tähelepanuta jätta, et kohtute, seejuures juba aastaid ülekoormusega töötanud halduskohtute, töökoormuse kasvu korral vajavad kohtud täiendavat ressursi nii kohtunikukohtade, ametnike töötasu kui ka tõlkekorralduse näol. Vastasel korral seaks riigile ühelt poolt küll majanduslikult kasulik vanglarendi idee teisalt teravalt löögi alla õigusemõistmise kui ühe riigi tuumikfunksiooni korrakohase toimimise ning takistaks riigi enda elanike ja ettevõtete juurdepääsu õigusemõistmisele.	<p>Arvestatud. Tagamaks kinnipeetavate põhiõiguste kaitse samal tasemel teiste Eesti vanglates karistust kandvate kinnipeetavatega, samuti vältimaks keerulisi vaidlusi kohtualluvusest, on võõrkinnipeetavate vangistusega seotud vaidlused allutatud Eesti kohtutele.</p> <p>Välislepingu läbirääkimistel on meeles peetud, et väliskaristuste täideviimisega Eestis võib kasvada kohtute koormus. Samas ei ole üheselt ennustatav, kui suureks kujuneb kaebuste hulk. Näiteks moodustavad arvestatava hulga Eesti kinnipeetavate kaebustest väike osa vanglapopulatsioonist, samuti tuleb arvestada ka teatavate vaidluste aktuaalsusega ja selle kadumisega mingis ajaperioodis (ajaloolise näitena nt kambripind jms). Eelnevale vaatamata on selge, et kohtute lisanduva töö katmiseks tuleb kohtutele eraldada lisaressursse.</p>

Harju Maakohtu Tallinna kohtumaja		
1.	Harju Maakohus toetab eelnõu eesmärki. Samas soovib kohus täpsustada, et eelnõu KrMS § 508 ⁸⁵ lg 2 kohaselt tunnistab kohus vangistuse ajutise täideviimise tunnustamiseta lubatavaks, kui isik on süüdi mõistetud KrMS § 489 ⁶ lõigetes 1 ja 2 nimetatud kuriteos, karistus ei ületa Eesti karistusseadustikus sama liiki teo eest sätestatud karistuse maksimaalset määra ning karistuse täideviimine ei ole Eesti karistusseadustiku järgi aegunud. Seega peab siiski kohus igal juhul tegema otsustuse ajutise täideviimise kohta olgu see siis tunnustamiseta või tunnustamisega. Seletuskirjast aga ei nähtu, kas selline menetluse viiakse läbi KrMS § 481 alusel samuti Harju Maakohtus või saaks seda otsustust teha ka vangla asukohajärgne kohus. Samuti ei nähtu seletuskirjast, milline on muudatuse mõju kohtu(-te) koormusele.	Arvestatud, taotluste menetlemise korda oluliselt täpsustatud, mh seletuskirja vastavalt täiendatud.
Tartu Maakohus		
1.	Regulatsioon välisriigi kohtuotsusega mõistetud vangistuse ajutise täideviimise kohta on ebaselge. Selgusetuks jääb, millises menetlusvormis kohus ikkagi seda teeb, mida KrMS § 508 ⁸⁵ lg 2 silmas peab, ehk et, mil moel kohus vangistuse ajutise täideviimise tunnustamiseta lubatavaks tunnistatakse? Seletuskiri sellele selget vastust ei anna. Ühelt poolt tundub, et soovitakse mitte kohaldada KrMS §-e 481 ja 482, samas räägib seletuskiri läbivalt, et kohus tunnistab lubatavaks või keeldub sellest. Kahjuks ei saa selgust ka seletuskirja osast, mis käsitleb mõjuanalüüsi. Analüüsitud on põgusalt vaid mõju halduskohtutele. Seletuskirjas märgitakse tõsi järgmist: „Sellest lähtub ka KrMS § 508 ⁸⁵ lg 2 sõnastus, mille kohaselt toimub vangistuse ajutine täideviimine kohtuotsuse tunnustamiseta, kui kohtuotsuse on teinud Euroopa Liidu liikmesriigi sõltumatu ja erapooletu kohus, süüdimõistetud on täisealine ning puuduvad ilmsed viited kohtuotsuse õigusvastasuse kohta.“ Nagu öeldud, ei ole vaatamata sellele selgitusele võimalik eelnõu enda teksti pinnalt sellisele järeldusele jõuda. Normi enda sõnastus viitab selgelt sellele, et kohus tunnistab.	Arvestatud, eelnõu ja seletuskirja vastavalt täiendatud.
Tallinna Halduskohus		
1.	Eelnõu seletuskirjas on analüüsitud mõju kohtusüsteemile, sh halduskohtutele. Seletuskiri piirdub halduskohtumenetlust puudutavas osas lausega „Näiteks võib olenevalt välislepingus sätestatud vaidluste lahendamise korrast kasvada Eesti halduskohtute koormus“. TlnHK hinnangul eeldab kohtu poolt eelnõule kooskõlastuse andmine vastava	Arvestatud, seletuskirja vastavalt täiendatud.

	mõju täpsemat analüüsimist ja kajastamist eelnõu seletuskirjas, sh kohtute kasvava koormuse leevendusmeetmete selget nimetamist.	
2.	Lisaks ei ole eelnõu seletuskirjas analüüsitud eelnõu ja HKMS § 4 lg 3 vastavust. Välisriigi kohtuotsusega välisriigis vangistusse mõistetud isiku vangistuse ajutine täideviimine Eestis võib tingida haldus- ja halduskohtumenetlusi, mis seonduvad välisriigi võimude (või rahvusvahelise organisatsiooni või selle organi) tegevusega.	Arvestatud. Peamine haldusõiguslik kaebus, mis lepingu täitmise pinnalt võib tõusetuda, on ümberpaigutamine Rootsi vanglast Eesti vanglasse. Seda otsust on aga kinnipeetaval õigus vaidlustada juba Rootsis ning paigutamist Eestisse ei toimu enne, kui nimetatud vaidlus on saanud lõpplahendi. Samuti ei välista Rootsi meile teadaolevalt absoluutselt kaebuste esitamist Rootsi Kuningriigi vastu, kuigi otseselt vangistuse (lepingule vastava) täideviimise kaebused lahendatakse eelduslikult Eesti kohtus sarnaselt teiste kinnipeetavatega.
3.	Samuti ei ole seletuskirjas analüüsitud eelnõu vastavust Euroopa Liidu andmekaitse õiguse nõuetele. Näiteks on Euroopa Kohus kohtuasjas C-505/19 märkinud, et isikuandmete suhtes mistahes toiming, näiteks isikuandmete salvestamine liikmesriigi andmebaasidesse, kujutab endast direktiivi 2016/680 kohaldamisalasse kuuluvat isikuandmete töötlemist. Seega ei pruugi olla täpne eelnõu seletuskirja seisukoht „Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse rakendamisega“.	Arvestatud.
Tartu Ülikooli õigusteaduskond		
1.	Muutmist vajab ka VangS § 1 seaduse reguleerimisala osas, et selguks, et VangS kehtib (v.a. nende paragrahvide osas, kus on ette nähtud erand) ka tulevase KrMS § 508 ⁸⁵ alusel kinnipeetavate osas.	Mittearvestatud. VangS § 1 kohaselt sätestab VangS vangistuse täideviimise korra ja korralduse, eristamata (ja piiritlemata) vangistuse õiguslikku alust. Mingit kitsendust ei sea ka VangS § 2, mis defineerib kinnipeetava mõiste. Ka praegusel ajal kannavad Tartu Vanglas karistust sõjakurjategijad, kelle on süüdi mõistnud endise

		Jugoslaavia rahvusvaheline kriminaaltribunal.
2.	Uue KarS-i paragrahvi, KarS § 76 ² loomise asemel sobiks pakutud tekst loogiliselt paremini KarS § 76 lõikeks 3 ¹ .	Arvestatud, KarS-i täiendatud hoopis kogu peatükki hõlmava välistusklausliga.
3.	KrMS-i uue paragrahvi, KrMS § 508 ⁸⁵ teise lõike sõnastus oleks seaduse lugejatele arusaadavam kui seal sõna „tunnustamiseta“ asendada sõnadega „kohtuotsuse tunnustamise eraldi menetlemiseta“	Arvestatud. Eelnõu sõnastust muudetud.
Eesti Advokatuur		
1.	Eelnõu ega seletuskiri ei adresseeri küsimust, kuidas käsitleda tõenäoliselt tekkivaid olulisi erinevusi Eesti kinnipeetavate ja kehtestatava regulatsiooni ja välislepingute alusel siia saadetavate isikute kohtlemise režiimis ning vastavatest erinevustest tekkivaid probleeme. Näitena võib tuua vangide töötamise kohustuse küsimuse. Eesti kinnipeetavate suhtes kohaldatavad töötamise tingimused (majapidamistööd ja nende eest makstav tasu) ei vasta Euroopa Nõukogu kehtestatud „Euroopa Vanglareeglistiku“ (mis on küll soovituslik) nõuetele ja seetõttu on põhjendatud alus eeldada, et Eestiga nn vanglarendi lepingu sõlmiv riik võib vastavas välislepingus nõuda, et lepingu alusel siia saadetavate isikute suhtes Eestis üldiselt rakendatavaid vangide töötamise tingimusi ei kohaldataks. On küsitav, kas eelnõuga planeeritud VangS § 156 ¹ ja KrMS § 508 ⁸⁵ lg 3 on piisavad selleks, et vältida vastuolusid kehtivas õiguses. Samuti ei näe eelnõu ette mehhanisme selle vältimiseks, et riikide kahepoolse lepinguga fikseeritakse välisriigist siia toodud vangidele näiteks oluliselt paremad kinnipidamistingimused võrreldes Eesti seaduste alusel kinni peetavate isikutega, mis annab vanglate nn tavapopulatsioonile põhjuse rahulolematuseks. Eelnõu vastuvõtmisel tekib situatsioon, kus siseriiklikus õiguses praktiliselt puudub nn väljerenditud vanglakohtadele paigutatud isikute režiimi ja kohtlemist käsitlev regulatsioon ning eeldatakse kõige sellega seonduva sätestamist välislepingus. Selline olukord loob võimaluse objektiivselt samas olukorras olevate (kuriteo eest vanglakaristust kandvate) isikute olulisel määral erinevaks kohtlemiseks olenevalt sellest, kas nad on siia saadetud nn vanglarendi lepingu alusel või kannavad Eestist karistust muul alusel. Õiguspoliitiliselt on see tõsine probleem, mille vältimiseks ega lahendamiseks eelnõu ühtegi hooba ei anna.	Välislepingu teksti läbirääkimiste käigus on kõrvutatud Eesti ja Rootsi vanglarežiimi ning proovitud leida ühisosa, mis ühelt poolt tagaks sujuva režiimivahetuse Rootsi kinnipeetavatele, kuid teisalt ei tekitaks põhjendamatuid ebavõrdse kohtlemise momente Eesti kinnipeetavatele. Vaatamata režiimide lähendamisele tuleb arvestada sellega, et teatud erisused Rootsi kinnipeetavate puhul on vajalikud. Näiteks ei anna Rootsi lepinguga Eesti kohtutele üle oma kinnipeetavate (ennetähtaegse) vabastamise otsustamise pädevust. Konkreetselt töötasu küsimuse osa selgitatud välislepingu vastava artikli seletuskirjas: sisuliselt on töötasu maksjaks endiselt Rootsi Kuningriik, kuigi see toimub ülekande- ja konverteerimistasude vältimiseks Eesti vanglateenistuse kaudu.
2.	Eelnõu ei sisalda sätteid keele ja haldusmenetluse kohta. Ilmselgelt ei saa eelnõu rakendamisel eeldada, et	Arvestatud, õiguste kaitse tagamiseks on vastav klausel

	<p>selle alusel siia saadetud isikud valdaksid eesti keelt või peaksid selle omandama. Seetõttu ei saa neile ka kohaldada praegu vangistuses ja sellega seotud haldusmenetluses praktikas rakendatavat nõuet, et kõik taotlused, kaebused jms peavad olema eestikeelsed. Seaduse tasandil vajab lahendamist see, et välislepingu alusel siia saadetud isik saaks enda huve puudutavaid taotlusi ja kaebusi esitada keeles, mida ta valdab, selles keeles tehakse talle teatavaks ka teda puudutavad haldusaktid jm tema õigusi ja kohustusi määrav teave ning et ka üldisemal tasandil saab ta ametnikega vajadusel suhelda keeles, mis ei ole eesti keel.</p>	<p>välislepingus eraldi (ja korduvalt) välja toodud.</p>
--	--	--